

καὶ ὁ Ἰωάννης Παφλούκας, ὅστις πορευόμενος εἰς Ἄργος μόλις ἤδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς Ἀγγλοδόκαμον, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε.

Τοιαῦτα καὶ τῆλικαῦτα ἦσαν τὰ δεινὰ καὶ αἱ ταλαιπωρίαι τῶν μακαρίων τούτων ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη εἶναι ἀθάνατος.

Τ Ε Λ Ο Σ .

Ο ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Ἐν τῇ Ἐφημερίδι «Ἐμπρός» τῆς 25ης Μαρτίου ἔ. κ., ἐκ παραδρομῆς θεατικῶς, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σακρ. Κουγιῶ, ὅτι ὁ Γεράσιμος Παγωνόπουλος ἢ Παγωνῆς, ἀνεψιὸς τοῦ ἐν ταῖς φυλακαῖς Τριπολιτῆς ἐκασάνοις τελειωθέντος τελευταίου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Καλαμάτας Χρυσάνθου τοῦ Παγωνῆ, ἐγένετο Μητροπολίτης Κορίνθου, ἐνῶ ἐγένετο Μητροπολίτης Ἀργολίδος. Ὁ Γεράσιμος, ὡς Γεράσιμος Παγωνόπουλος, ἦτο ἐπὶ σειρᾶν ἐτῶν Γραμματεὺς τοῦ Πετρόμπεη καὶ ἀπαντάται μὲ τοιοῦτον ὄνομα πολλαχού. (Ἴδε Μητροπολίτου Ἰεζεκιήλ. Ἀνεκδότα ἐγγράφα Καλαμάτας, Ἀθῆναι 1936 σελ. 25). Ἦτο δὲ λόγιος ἀνὴρ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἔργων του. Συνέγραψε τεύχος περὶ βαθμῶν συγγενείας (Ἀθῆναι 1842), ὡς καὶ ἀκολουθίαν τῆς Ἁγίας Εἰκόνης τῆς Ὑπαπαντῆς Καλαμῶν μετὰ προλόγου (πρβλ. Πεντηκοστήριον ὑπὸ Κωνσταντίνου Δουκάκη Μοναχοῦ, Ἀθῆναι 1892, σελ. 160). Αὐτὸς δὲ ἀναμφιδόλως εἶναι ὁ συντάκτης τῆς περιφημοῦ Προκηρύξεως τοῦ Πετρόμπεη πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Αὐλὰς ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχιστρατήγου τῶν Σπαρτιατικῶν στρατευμάτων καὶ τῆς Μεσσηνιακῆς Γερουσίας Πέτρου Μαυρομιχάλη, ὅπερ θεωρεῖται ἡ πρώτη ἐπίσημος πράξις τῆς Ἑλλάδος (ἴδε Ἐμ. Λυκούδη τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα), φέρεται δὲ ὑπαγεγραμμένος ὡς Παγωνόπουλος εἰς τὸν Γενικὸν Ὄργανισμὸν τῆς Πελοποννήσου, τὸν ὁποῖον ἐπρότεινε ἐν Δερβένιοις ὁ Δημ. Ὑψηλάντης (πρβλ. Δ. Δουκάκη περὶ Φορῶν καὶ Καλαμάτας, Γ' Ἀθῆναι 1911 σελ. 229 ὑποσ.). Κληρικός ἐγένετο κατὰ τὸ 1925 μὲ ὄνομα Γεράσιμος Παγωνῆς, παύσας νὰ γράφεται Παγωνόπουλος, ὑπεστηρίζετο δὲ ἐκθύμως ὑπὸ τοῦ Πετρόμπεη, ὅστις προσεπάθει ἂν τὸ Πρωτοσύγκελλος ὅπου ἦτο νὰ τὸν προαγάγῃ εἰς Ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης Ἰωσήφ, Μενίστρος τῆς Θρησκείας, δὲν ἐπέτρεπεν οὐδεμίαν ἀρχιερατικὴν χειροτονίαν λόγῳ τῆς διακοπῆς τῶν σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου μετὰ τῆς Ἐπαναστατημένης Ἑλλάδος, διετελεῖ ὁμοῦ ὡς Πρωτοσύγκελλος Τοποτηρητῆς Μεσσηνίας. Ὅτε δὲ τὸ 1834 ἐγένετο ἐπανάστασις ἐν Λακωνίᾳ διὰ τὴν διάλυσιν τῶν 65 Μοναστηρίων τῆς Λακωνίας, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπέστειλε τὸν Πρωτοσύγκελλον Γεράσιμον, καταγόμενον ἀπὸ τὸ χωρίον Μαντίνειας τῆς Λακωνίας, ὅστις κατῴρθωσε νὰ κατα-

στείλῃ τὴν ἐπανάστασιν (ἴδε Κων. τοῦ ἐξ Οἰκονομοῦ Τὰ Σωζόμενα Β' σελ. 15). Κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1852 προσχειρίσθη Ἀρχιεπίσκοπος Ἀργολίδος, ἀποβιάσας ἐν Ναυπλίῳ τὸ 1867 ἔτος. Ὁ Καθηγητὴς κ. Ν. Βέης, εἰς ὑποσημείωσιν, δὲν ἐνδομοῦμαι εἰς ποῖον ἔργον του, γράφει ὅτι ὁ Γεράσιμος ἔγραψεν ἀπυνημονεύματα τῆς Ἐπαναστάσεως, τὸν ἠρώτησα ποῦ ἐδημοσιεύθησαν καὶ μοῦ ἀπήντησεν ὅτι πρὸ δεκαετίας τὰ ἐδημοσίευσεν ὁ ἴδιος, ἀλλὰ δὲν ἐκυκλοφόρησαν διότι εἶναι ἀτελεῖ, τοῦτο ὁμοῦ ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Πέτρος Π. Καλονάρας «Οἱ Πρῶτοι Σπινθήρες τοῦ Ἐικοσιένα». καὶ ἄλλη πηγὴ ἀκόμη, ὅπως τοῦ φιλήμονος τοῦ Ἀρχιερέως Ἀργολίδος Γερασίμου Παγωνῆ τὸ ὑπόμνημα, ὅπου περιγράφονται διεξοδικῶς τὰ τοῦ κινήματος τῶν Καλαμῶν (ἴδε «Ἐμπρός», 23 Μαρτίου 1948, σελ. 5 στήλῃ 5), οὐδαμοῦ ὁμοῦ ἐφάνη τοιοῦτον ὑπόμνημα. Μὲ ὄνομα Ἀργολίδος Γεράσιμος ἦτο καὶ προηγούμενος Μητροπολίτης ὁ ἐκ μητρὸς θεῖος τοῦ αἰοιδίου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου Γ. Α. Ράλλη ὅστις μὲ τὸν ἕτερον καθηγητὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καὶ πρώτην ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν αἰοιδίον Μιχ. Ποτλῆν (ἴδε ἡμέτερον ὑπόμνημα Μιχαὴλ Ποτλῆ περιοδικῶν «Ἱερομνημῶν» Βόλου 1907 ἀρ. 9) ἐξέδωκαν τὸ μνημειώδες ἔργον τὸ πεντάτομον «Σύνταγμα τῶν Θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων», Ἀθῆναι α' τόμος 1852, ὁ 5ος τόμος 1855). Ἐκ Κώδικος, οὗ ὁ ἰδιοκτητὴς ἦτο Ἱεράρχης ἐκεῖνος, ὅν ἐπιστεύθη εἰς τὸν ἀνεψιὸν του Γ. Ράλλη, ὅστις τῇ βοηθείᾳ καὶ τοῦ ἕτερου κανονολόγου Μ. Ποτλῆ ἐδημοσίευσεν τὸ σπουδαιότερον ἐν Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἔργον, ὅπερ μετεφράσθη εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τῶν Ὀρθόδοξων κρατῶν καὶ ἀπεκαλύφθη ὅλος ὁ πλοῦτος τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Ὀρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀργολίδος Γεράσιμος ἦτο κάτοχος τοῦ ὀκτατόμου χειρογράφου ἔργου τοῦ διδοσκόλου καὶ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου Πατρέως Ἐρμηνεία εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀποκάλυψιν, ὅπερ ἐξ Ἀγορᾶς περιήλθεν εἰς ἐμέ καὶ τὸ ἐδώρησα εἰς τὸ τμήμα τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης.

Ἐν Κορδίτῃ

+ Ὁ Θεσσαλιώτιδος
ΙΕΖΕΚΙΗΛ